

Onderwerp Uitkomsten BO Hoofdvaarweg Lemmer Delfzijl
Steller 13 december 2021
Marcel Meijer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3678304
Datum 22-12-2021

Bijlage(n) -

Kenmerk 628136-2021

Geachte heer, mevrouw,

Op 13 december jl. heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de regionale bestuurders van Noord-Nederland (Groningen en Fryslân) over de hoofdvaarweg Lemmer Delfzijl (HLD). Op 16 december jl. heeft de minister de Tweede Kamer per brief op de hoogte gebracht van de besluiten die zij heeft genomen naar aanleiding van dat overleg.

Het effectieve resultaat van deze besluiten voor de gemeente Groningen is dat er nu in totaal 70 miljoen euro beschikbaar is gekomen vanuit het Rijk voor de vervanging van de Paddepoelsterbrug en de Gerrit Krolbrug. Dat is beduidend meer dan de 45 miljoen euro die in 2018 werd toegezegd door het Rijk. Daarmee kan de planvorming van deze bruggen, die momenteel beide na een aanvaring ontbreken en erg belangrijk voor onze gemeente en inwoners, naar de volgende fase en zijn de beide projecten nu ook financieel gedekt. In een latere fase komt de vervanging van de Busbaanbrug daar nog achteraan. Wij beschouwen de bereikte voortgang en financiële toezegging daarom als winst voor onze gemeente.

Met een mededeling via de dagmail hebben wij uw raad direct over geïnformeerd over de besluiten van de minister. Tegelijkertijd zijn ook de belanghebbende partijen in de omgeving namens de stuurgroep Groninger Bruggen op de hoogte gebracht. Met deze brief informeren wij uw raad over de besluiten die de minister concreet over de Paddepoelsterbrug en de Gerrit Krolbrug heeft genomen en wat die besluiten betekenen voor de gemeente Groningen.

Besluit in hoofdlijnen

Op een 3-tal opgaves is met de genomen besluiten nu helderheid ontstaan:

1. De minister heeft een besluit genomen over een tijdelijke maatregel voor de oude Gerrit Krolbrug, die sinds de aanvaring op 15 mei 2021 buiten gebruik is geraakt. Bij de bestaande fiets-loopbruggen worden hellingbanen aangebracht, waarmee voor zoveel mogelijk doelgroepen een betere situatie ontstaat en het Van Starckenborghkanaal door fietsers weer rijdend gepasseerd kan worden;
2. Ook heeft de minister besloten om de voorkeursvariant voor de nieuwe Gerrit Krolbrug verder uit te laten werken tot een voorlopig ontwerp. Dat besluit komt overeen met het besluit van uw raad van 13 oktober 2021, namelijk de voorkeursvariant met een nieuwe beweegbare brug op 4,5m doorvaarthoogte;
3. Tot slot heeft de minister aangegeven dat de gevraagde acties uit de Kamermotie Lacin (december 2020) zijn uitgevoerd en dat daarmee de motie is afgehandeld. Feitelijk is daarmee het BO-MIRT besluit van november 2020 over de Paddepoelsterbrug herbevestigd, namelijk de realisatie van een hoge vaste fiets/voetgangersbrug door de gemeente Groningen.

Wij zijn blij dat met deze drie besluiten nu de benodigde, belangrijke stappen zijn gezet, op weg naar een nieuwe Paddepoelsterbrug en Gerrit Krolbrug.

Opwaardering Hoofdvaarweg Lemmer Delfzijl

Het Rijk volgt fasegewijs een programma voor opwaardering van de HLD naar een vaarweg klasse Va. In de huidige fase 2 van dat programma zijn voor Groningen de vervanging van de Paddepoelsterbrug, de Gerrit Krolbrug en de Busbaanbrug opgenomen. In fase 3 worden later nog de resterende objecten op de gehele vaarweg aangepakt. Dan zijn voor onze gemeente de Oostersluis, Driebondsbrug en Borgbrug relevant. Dit gebeurt naar verwachting pas na 2030.

Door de minister is aangegeven dat zij over onvoldoende programmabudget beschikt voor de gehele fase 2 van het programma opwaardering HLD. Vanwege de kritische staat van enkele bruggen is het onwenselijk het gehele programma stil te leggen. De bruggen in Groningen zijn belangrijke schakels in het gemeentelijke mobiliteitsnetwerk en de afgelopen jaren hebben wij herhaaldelijk aandacht gevraagd voor een snelle besluitvorming en aanpak van deze bruggen. Het BO van 13 december jl. stond daarom in het teken van prioritering in de inzet van beschikbare middelen. Een prioritering die betrekking heeft op alle Groningse en Friese bruggen in fase 2.

Wij zijn daarom nu tevreden met de voorrang die door de minister wordt gegeven aan de Paddepoelsterbrug en Gerrit Krolbrug. De urgentie van vervanging van beide bruggen en van een tijdelijke maatregel voor de aangevaren Gerrit Krolbrug is expliciet onderkend en er zijn voor ons belangrijke besluiten genomen waarmee de planuitwerking door kan. Voor deze opgaves komt in zijn totaliteit nu 70 miljoen euro

beschikbaar vanuit het Rijk. Dat is substantieel meer dan de 45 miljoen euro die in het BO-MIRT van 2018 al werd afgesproken en is nog zonder de Busbaanbrug. Tegelijkertijd constateren we dat de ambitie van het Rijk voor het overige deel van de vaarweg onveranderd hoog is, maar dat de financiële middelen daarvoor nu ontbreken. Voor onze gemeente betreft dat in eerste instantie de vervanging van de Busbaanbrug. Wij hebben daarom bij de minister, opnieuw, benadrukt dat wij verwachten dat de afspraken uit het BO-MIRT 2018 over de aanpak en financiering van de bruggen uitgevoerd worden en dat de gekozen prioritering de aanpak van de andere bruggen en sluis in de toekomst niet minder belangrijk maakt. Richting het Rijk zullen wij dit daarom ook blijven herhalen.

Gerrit Krolbrug – tijdelijke maatregelen

Besluit

In het BO van 13 december jl. is afgesproken om de huidige situatie bij de Gerrit Krolbrug te verbeteren door bij de huidige fiets- en loopbruggen nieuwe hellingbanen aan te brengen. Deze maatregel overbrugt de periode tot de realisatie van de nieuwe Gerrit Krolbrug. Daarmee ontstaat voor zoveel mogelijk doelgroepen een betere situatie en kan het Van Starckenborghkanaal weer door fietsers rijdend gepasseerd worden. Voor autoverkeer wordt geen tijdelijke voorziening gecreëerd, omdat deze te complex en te kostbaar wordt. De precieze positionering en uitvoering van de hellingbanen is nog niet bekend, maar kan nu worden uitgewerkt door Rijkswaterstaat, in samenwerking met gemeente en met betrokkenheid van belanghebbenden.

Wat betekent het besluit voor de gemeente

Wij zijn blij met het besluit om de huidige situatie snel te verbeteren. De verbinding van vandaag, met alleen trappen aan weerszijden van het kanaal, vinden we erg onwenselijk en ondermaats. De keuze voor het aanbrengen van hellingbanen brengt daarin verbetering en is een keuze uit een reeks van oplossingsmogelijkheden, variërend van een compleet nieuwe tijdelijke brug naast de oude, tot niets doen en de situatie vandaag de komende jaren zo laten bestaan. In de door minister gemaakte afweging hebben de complexiteit van de oplossing, de snelheid van realiseren en het benodigde budget een bepalende rol gespeeld. In die zin zien wij de gekozen oplossing als een compromis.

Een belangrijk aandachtspunt in de technische uitwerking van de oplossing vinden wij nog de toegankelijkheid van de gekozen oplossing. Uw raad heeft daar met de motie “Maak haast met de tijdelijke Gerrit Krolbrug” ook aandacht voor gevraagd. Daarnaast is de verwachting dat voor sommige gebruikers deze maatregel in het geheel geen oplossing biedt. Dat moet voor ons onderdeel zijn van de totaaloplossing en daarover blijven wij apart in gesprek met Rijkswaterstaat, bijvoorbeeld over het eventueel doorzetten van het huidige systeem met taxivervoer op afroep voor de doelgroep.

Verder vinden we belangrijk en voorwaarde dat ook tijdens de realisatiefase van de nieuwe Gerrit Krolbrug de verbinding voor fietsers in stand kan blijven. Het is positief de gekozen tijdelijke maatregel relatief snel genomen kan worden (6 tot 9 maanden), maar die biedt nu geen oplossing tijdens de realisatiefase van de definitieve brug. Bijvoorbeeld een tijdelijke brug naast de huidige locatie had hier eventueel wel voor kunnen zorgen. De bouw van een dergelijke tijdelijke brug zou echter minimaal nog 18 maanden duren, terwijl de oude brug er inmiddels al meer dan 7 maanden uit ligt. De beschikbaarheid van de verbinding is voor ons een belangrijk aspect van de vervangingsopgave en we hebben het Rijk gevraagd zo spoedig mogelijk na te denken over het in stand houden van deze verbinding ten tijde van de bouw van de nieuwe brug.

Vervolg

De uitwerking en realisatie van de tijdelijke voorziening neemt naar verwachting zo'n 6 tot 9 maanden in beslag. Rijkswaterstaat is de trekkende partij en gemeente werkt nauw mee. In de uitwerking worden ook de omwonenden en belangenbehartigende partijen zoals Fietsersbond en Werkgroep Toegankelijk Groningen betrokken.

Vervanging Gerrit Krolbrug

Besluit

Door de minister is ingestemd met de voorkeursvariant voor de Gerrit Krolbrug. Dat betreft een beweegbare brug met een doorvaarthoogte van 4,5 meter MHWS (Maatgevende Hoge Waterstand Scheepvaart). De minister kiest daarbij voor het type hefbrug. Het wegdek op de brug en de toeleidende wegen wordt ingericht als een fietsstraat, waarmee dit ook aansluit bij de toekomstige inrichting van de Korreweg. De twee vaste fiets-loopbruggen komen op een doorvaarthoogte van 9,7 meter MHWS. Met het besluit is ook het benodigde investeringsbudget van 58,8 miljoen euro voor de nieuwe brug en omgeving en voor de aanpassing van de vaarweg beschikbaar gekomen.

In het onderzoek dat heeft geleid tot de voorkeursvariant is ook de bewonersvariant uitgewerkt; een specifieke lage variant met een doorvaarthoogte van 3,0 meter MHWS. Deze variant is meegenomen in de afweging en de besluitvorming. De basis daarvoor was de uitwerking van het plan van bewoners tot een volwaardige en uitvoerbare variant. Daarvoor is een apart en intensief traject doorlopen gezamenlijk door het vertegenwoordigende Gerrit Krolbrug Comité, de Fietsersbond Groningen, Rijkswaterstaat en de gemeente Groningen. Hiermee is door de minister invulling gegeven aan de motie Laçin voor wat betreft de Gerrit Krolbrug.

Wat betekent het besluit voor de gemeente

Het besluit van de minister komt overeen met het besluit dat uw raad nam op 13 oktober over de vaststelling van de voorkeursvariant. De eerste fase van de planuitwerking wordt hiermee afgerond. Dat is een belangrijke processtap en beschouwen we als een positieve ontwikkeling. Enerzijds omdat de oude brug werd aangevaren en onbruikbaar is, maar anderzijds vooral omdat de planontwikkeling al meerdere jaren in beslag neemt. We hechten er zeer aan dat er nu zo snel als mogelijk weer een betere en veilige (verkeers)situatie ontstaat, met als basis de nieuwe brug.

Vervolg

De volgende fase van de planuitwerking voor de nieuwe Gerrit Krolbrug omvat het opstellen van een Voorlopig Ontwerp en de contractvoorbereiding. Die fase wordt voorbereid en kan nu gaan starten. Dit zal naar verwachting eind 2022 leiden tot een afgerond ontwerp voor de brug en omgeving.

Paddepoelsterbrug

Besluit

In BO van 13 december jl. zijn de gemaakte afspraken van het BO-MIRT 2020 betreffende de Paddepoelsterbrug herbevestigd. Dit betekent dat de gemeente Groningen een nieuwe hoge vaste fiets/voetgangersbrug gaat bouwen. Door het Rijk wordt daarvoor een financiële bijdrage van 8,6 miljoen euro geleverd.

Ook voor de Paddepoelsterbrug is invulling gegeven aan de motie Laçin en is deze door de minister afgedaan. Door de bewoners is naar aanleiding van die motie nog specifiek het thema toegankelijkheid naar voren gebracht. Dit is ook voor ons vanzelfsprekend ook een belangrijk onderwerp bij de verdere planuitwerking en wij gaan daarom ook de Werkgroep Toegankelijkheid in de ontwerpfase al betrekken.

Wat betekent het besluit voor de gemeente

Wij zijn blij dat er nu duidelijkheid is over de nieuwe Paddepoelsterbrug. Met het besluit van de minister is het verkennende onderzoek afgerond dat na de afspraken in het BO-MIRT 2019 werd gestart. Diverse bewoners in de omgeving en gebruikers hadden liever een lagere brug gezien dan de hoge variant waartoe nu is besloten en wij hebben ons daar ook lange tijd sterk voor ingezet. Dit is niet het besluit dat genomen is.

Voor omwonenden en belanghebbenden is er nu helderheid over de te realiseren oplossing en we betrekken hen graag bij de uitwerking daarvan. Alle eerdere besluiten, andere oplossingsmogelijkheden en onduidelijkheden laten we hiermee achter ons en het is goed dat na al die jaren de verbinding weer hersteld gaat worden.

Het initiatief van de aanleg van een nieuwe brug kan binnenkort over van het Rijk naar de gemeente. De onderlinge afspraken daarover kunnen nu uitgewerkt gaan worden.

Vervolg

Samen met het ministerie wordt een realisatieovereenkomst uitgewerkt waarin de opgave, onderlinge afspraken en verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Wij kunnen daarna aan de slag met de voorbereiding voor het ontwerpen en daarna het bouwen van de nieuwe Paddepoelsterbrug. Vanzelfsprekend gaan wij hierover met omwonenden, gebruikers en andere betrokkenen in gesprek. Naar verwachting kunnen wij uw raad hierover in de eerste helft van 2022 verder informeren.

Busbaanbrug

Besluit

Over de Busbaanbrug is in het BO van 13 december geen specifiek besluit genomen. Dat was nu echter ook nog niet aan de orde.

Wat betekent het voor de gemeente

In het kader van de opwaardering van de vaarweg naar klasse Va wil het Rijk ook de Busbaanbrug vervangen. Samen met Rijkswaterstaat voeren wij daarom momenteel een MIRT-Onderzoek uit. Daarin worden de problematiek en opgave in kaart gebracht, alsmede de bandbreedte in de oplossingsrichtingen daarvoor. Het MIRT-Onderzoek maakt inzichtelijk waar en onder welke condities de huidige Busbaanbrug vervangen kan worden door een nieuwe oeververbinding. Op basis van dit onderzoek kan de minister een startbeslissing nemen, wat feitelijk een vaststelling van de opgave en de start van een verkenning inhoudt. Deze beslissing kan pas worden genomen als het MIRT-Onderzoek gereed is.

We gaan daarom samen met het Rijk onverminderd door met verdere onderzoek en planvorming voor een nieuwe oeververbinding. De minister benadrukte tijdens het BO van 13 december jl. het belang van het vervangen van de Busbaanbrug en dat de ambitie van het Rijk ten aanzien van de opwaardering van de HLD onverminderd hoog is. Conform de afspraken uit het BO-MIRT van 2018 dient het Rijk op zoek gaan naar de benodigde middelen die horen bij het uiteindelijke ontwerp.

Vervolg

De stap die nu echter eerst gezet moet worden is de afronding van het MIRT-Onderzoek. Wij hopen in de eerste helft van 2022 over het resultaat van dit onderzoek en de verdere voortgang te kunnen informeren. Ondertussen blijven wij ons richting het nieuwe kabinet onverminderd inspannen voor het beschikbaar stellen van de benodigde financiële middelen door het Rijk.

Tot slot

Wij zijn per saldo erg tevreden dat nu na lange tijd toch veel voortgang is bereikt. Zowel op inhoud en proces als financieel. Er zijn door de minister van IenW bepalende stappen gezet ten aanzien van zowel de Paddepoelsterbrug als de Gerrit Krolbrug. Dit zijn daadwerkelijke mijlpalen en daarmee is helderheid ontstaan. Voor beide bruggen is een nieuw uitgangspunt vastgelegd en start nu een volgende fase in de planuitwerking. De verbindingen waarin deze bruggen voorzien zijn erg belangrijk voor onze gemeente en inwoners en daarvoor is nu 70 miljoen euro beschikbaar vanuit het Rijk.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.